
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

זהות ותרבות בחינוך לשלום ובחינוך הרב תרבותי - 34509

תאריך עדכון אחרון 20-11-2013

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): צבי בקרמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ZVI.BEKERMAN@MAIL.HUJI.AC.IL

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שני 14:30-15:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בחלקו הראשון של הקורס נלמד על החזון, הפרדיגמות והמסגרות המושגיות של החינוך לשלום כפי שאלו יתפתחו בקונטקסטים פוליטיים וגאוגרפיים שונים ונבחין במגוון הגישות המתייחסות לממדים השונים של החינוך לשלום (חינוך לזכויות אדם, חינוך לצדק חברתי, חינוך אקולוגי, וחינוך לפתרון סכסוכים). בחלקו השני של הקורס נבחן את משמעותם של מושגי הזהות והתרבות והבניתן לעיון ומחקר בתחומים אלו. נדון בהיבטים הנוגעים למקומם של התרבות והזהות בעולם של מחנכים העוסקים בחינוך לשלום וננסה להבין איך המשמעויות המיוחדות למושגים אלו משפיעים אל המעשה החינוכי. במהלך הקורס נתמקד בעיקר בניסיון המתבצע במסגרת בתי הספר הדו-לשוניים ודו-לאומיים בישראל.

מטרות הקורס:

הקורס בוחן באופן ביקורתי גישות סוציולוגיות, פסיכולוגיות ואנתרופולוגיות לזהות ותרבות. הקורס בוחן את האופן שבו גופי הידע שנזכרו תורמים המאמצים לחינוך לשלום. נסקור גישות שונות לחינוך לשלום כפי שאלו מיושמות באזורי קונפליקט שונים. כמו כן, הקורס יכלול סקירה של חומר אתנוגרפי שנאסף בבתי הספר הדו לשוניים בישראל.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

קריאה ביקורתית של גישות חינוכיות לחינוך לשלום.
הבנת ההתפתחות והיישום של חינוך לשלום בישראל.
לקחת בחשבון את האתגרים העומדים במפגש בין חינוך לשלום ונושאים כמו זהות ותרבות.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: 50% הרצאות פרונטליות.

50% פורמט של סדנה

משתתפי הקורס יציגו בכיתה את תוצרי הלמידה שלהם המבוססים על קריאת חומרי הקורס.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מפגשים בין תרבותיים.

חינוך לשלום

קונפליקט ושלום

זהות תרבותית

גישות מהותניות לזהות ותרבות

גישות הבנייתיות לזהות ותרבות
מפגשי שלום חינוכיים ארוכי טווח
מפגשי שלום חינוכיים קצרי טווח

חומר חובה לקריאה:

- Bekerman, Z. (2009). *The complexities of teaching historical conflictual narratives in integrated Palestinian-Jewish schools in Israel*. *International Review of Education*(55), 235-250.
- Bekerman, Z , & Zembylas, M (2010). *Fearful symmetry: Palestinian and Jewish Teachers Confront Contested Narratives in Integrated Bilingual Education*. *Teaching and Teacher Education* 26 507-515.
- Bekerman, Zvi. (2005). *Complex contexts and ideologies: Bilingual education in conflict-ridden areas*. *Journal of Language, Identity, and Education*, 4(1), 1-20.
- Brubaker, Rogers, & Cooper, Frederick. (2000). *Beyond "identity"*. *Theory and Society*, 29(1), 1-47.
- Harris, Ian M. (2004). *Peace education theory*. *Journal of Peace Education*, 1(1), 5-20. doi: 10.1080/1740020032000178276
- Jahoda, Gustav. (2012). *Critical reflections on some recent definitions of "culture"*. *Culture & Psychology*, 18(3), 289-303. doi: 10.1177/1354067x12446229
- Jenks, Charles, Lee, JamesO, & Kanpol, Barry. (2001). *Approaches to Multicultural Education in Preservice Teacher Education: Philosophical Frameworks and Models for Teaching*. *The Urban Review*, 33(2), 87-105. doi: 10.1023/A:1010389023211
- Johnson, David W., & Johnson, Roger T. (2005). *Essential Components of Peace Education*. *Theory Into Practice*, 44(4), 280-292. doi: 10.1207/s15430421tip4404_2
- Ladson-Billings, Gloria. (2004). *New directions in multicultural education*. *Handbook of research on multicultural education*, 2, 50-65.
- Sewell Jr, William H. (2005). *The concept (s) of culture*. *Practicing history: New directions in historical writing after the linguistic turn*, 76-95.

חומר לקריאה נוספת:

- 1- Banks, J. A. (2008). *Diversity, Group Identity, and Citizenship Education in a Global Age*. *Educational Researcher* 37(3), 129-139.
- 2- Bekerman, Z. (2007). *Rethinking intergroup encounters: Rescuing praxis from theory, activity from education, and peace/co-existence from identity and culture*. *Peace Education*, 4(1), 29-41.
- 3- Synott, J. (2005). *Peace education as an educational paradigm: review of a changing field using an old measure*. *Journal of Peace Education*, 2(1), 3 - 16
- 4- Salomon, G. (2004). *Does peace education make a difference in the context of an intractable conflict?* *Journal of Peace Psychology*, 10, 257-274.

-
1. Burr, V. (1995). *Introduction to social constructionsim*. London: Routledge.
  2. Baumeister, R. F., & Muraven, M. (1996). *Identity as adaptation to social, cultural, and historical context*. *Journal of Adolescence*, 19, 405-416.
  - 3 Brubaker, R., & Cooper, F. (2000). *Beyond "identity"*. *Theory and Society*, 29(1), 1-47.
  4. Brubaker, R. (2003). *Ethnicity without groups*. *European Journal of Sociology*, 43(02), 163-189.
  - 14.Rattansi, A., & Phoenix, A. (2005). *Rethinking Youth Identities: Modernist and Postmodernist Frameworks* *IDENTITY: AN INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORY AND RESEARCH*, 5(2), 97-123.
  - 9-Gallagher, T. (2007). *Desegregation and Resegregation: The Legacy of Brown versus Baord of Education, 1954*. In Z. Bekerman & C. McGlynn (Eds.), *Addressing ethnic conflict through peace education: International Perspectives* (pp. 9-21). New York, NY: Palgrave Macmillan.
  - 1*0-Gallagher, T. (2010). *Key Issues in Coexistence and Education*. *Coexistence International at Brandeis University*
  - 12-Bekerman, Z. (2004). *Multicultural approaches and options in conflict ridden areas: Bilingual Palestinian-Jewish education in Israel*. *Teachers College Record*, 106(3), 574-610.
  - 13- Bekerman, Z. (2009). *The complexities of teaching historical conflictual narratives in integrated Palestinian-Jewish schools in Israel*. *International Review of Education*(55), 235-250.
  - 14-Bekerman, Z. (2005). *Complex contexts and ideologies: Bilingual education in conflict ridden areas*. *Journal of Language Identity and Education*, 4(1), 1-20.
  - Schimmel, N. (2009). *Towards a sustainable and holistic model of peace education: a critique of conventional modes of peace education through dialogue in Israel*. *Journal of Peace Education*, 6(1), 51 - 68.
  - 7- CONNERTON, P. *Seven types of forgetting* *Memory Studies*, 1(1), 59-71.

8- Maoz – *Encounter Models*

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
 מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %

השתתפות 0 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 10 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 10 %

מידע נוסף / הערות:

הזדמנות טובה להכיר את הבסיס התאורטי שעליו פותח החינוך לשלום. הקורס יערוך למשתתפים בו הכרות היבטים פרקטיים של החינוך לשלום כפי שהוא מיושם במדינת ישראל.